

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2020/1148

2020 m. liepos 31 d.

kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/792 nustatomos suderintų vartotojų kainų indeksų ir būsto kainų indekso metodinės ir techninės specifikacijos

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/792 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų ir būsto kainų indekso, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2494/95 ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnio 6, 8, 9 ir 10 dalis, 4 straipsnio 4 dalį, 7 straipsnio 6 dalį ir 9 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES) 2016/792 nustatytas bendras suderinto vartotojų kainų indekso (SVKI), suderinto vartotojų kainų indekso pagal pastovius mokesčių tarifus (SVKI pagal PMT), savininkų užimtų būstų (SUB) kainų indekso ir būsto kainų indekso (BKI) rengimo pagrindas;
- (2) pagal Reglamento (ES) 2016/792 12 straipsnio 3 dalį Komisija, kiek tai suderinama su tuo reglamentu, turėtų įtraukti atitinkamas Komisijos reglamentų (EB) Nr. 1749/96 ⁽²⁾ ir (EB) Nr. 2214/96 ⁽³⁾, Tarybos reglamento (EB) Nr. 1687/98 ⁽⁴⁾, Komisijos reglamentų (EB) Nr. 2646/98 ⁽⁵⁾ ir (EB) Nr. 1617/1999 ⁽⁶⁾, Tarybos reglamento (EB) Nr. 2166/1999 ⁽⁷⁾, Komisijos reglamentų (EB) Nr. 2601/2000 ⁽⁸⁾, (EB) Nr. 2602/2000 ⁽⁹⁾, (EB) Nr. 1920/2001 ⁽¹⁰⁾, (EB) Nr. 1921/2001 ⁽¹¹⁾ ir (EB) Nr. 1708/2005 ⁽¹²⁾, Tarybos reglamento (EB)

⁽¹⁾ OL L 135, 2016 5 24, p. 11.

⁽²⁾ 1996 m. rugsėjo 9 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1749/96 dėl pradinių Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų įgyvendinimo priemonių (OL L 229, 1996 9 10, p. 3).

⁽³⁾ 1996 m. lapkričio 20 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2214/96 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų: SVKI subindeksų perdavimas ir platinimas (OL L 296, 1996 11 21, p. 8).

⁽⁴⁾ 1998 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1687/98, iš dalies keičiantis Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1749/96 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų prekių ir paslaugų apimtį (OL L 214, 1998 7 31, p. 12).

⁽⁵⁾ 1998 m. gruodžio 9 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2646/98, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 įgyvendinimo taisykles dėl būtiniausių standartų, taikomų vertinant tarifus suderintame vartotojų kainų indekse (OL L 335, 1998 12 10, p. 30).

⁽⁶⁾ 1999 m. liepos 23 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1617/1999, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 įgyvendinimo taisykles dėl būtiniausių standartų, taikomų vertinant draudimą suderintame vartotojų kainų indekse, ir iš dalies keičiantis Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2214/96 (OL L 192, 1999 7 24, p. 9).

⁽⁷⁾ 1999 m. spalio 8 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2166/1999, nustatantis išsamias Reglamento (EB) Nr. 2494/95 įgyvendinimo taisykles dėl būtiniausių standartų, taikomų vertinant sveikatos švietimo ir socialinės apsaugos sektorių produktus suderintame vartotojų kainų indekse (OL L 266, 1999 10 14, p. 1).

⁽⁸⁾ 2000 m. lapkričio 17 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2601/2000, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 įgyvendinimo taisykles dėl pirkimo kainų įtraukimo į suderintą vartotojų kainų indeksą laikino pasirinkimo (OL L 300, 2000 11 29, p. 14).

⁽⁹⁾ 2000 m. lapkričio 17 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2602/2000, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 įgyvendinimo taisykles dėl būtiniausių standartų, taikomų vertinant kainų sumažinimą suderintame vartotojų kainų indekse (OL L 300, 2000 11 29, p. 16).

⁽¹⁰⁾ 2001 m. rugsėjo 28 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1920/2001, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 įgyvendinimo taisykles dėl būtiniausių standartų, taikomų vertinant sandorio vertei proporcingus mokesčius už paslaugas suderintame vartotojų kainų indekse, ir iš dalies keičiantis Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2214/96 (OL L 261, 2001 9 29, p. 46).

⁽¹¹⁾ 2001 m. rugsėjo 28 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1921/2001, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 įgyvendinimo taisykles dėl būtiniausių standartų, taikomų peržiūrint suderintą vartotojų kainų indeksą, ir iš dalies pakeičiantis Reglamentą (EB) Nr. 2602/2000 (OL L 261, 2001 9 29, p. 49).

⁽¹²⁾ 2005 m. spalio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1708/2005, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 įgyvendinimo taisykles, reglamentuojančias suderinto vartotojų kainų indekso bendrąjį indeksą bazinį laikotarpį, ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 2214/96 (OL L 274, 2005 10 20, p. 9).

Nr. 701/2006 ⁽¹³⁾, Komisijos reglamentų (EB) Nr. 330/2009 ⁽¹⁴⁾, (ES) Nr. 1114/2010 ⁽¹⁵⁾ ir (ES) Nr. 93/2013 ⁽¹⁶⁾, priimtų remiantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2494/95 ⁽¹⁷⁾, nuostatas ir kartu, kiek tai tikslinga, sumažinti bendrą įgyvendinimo aktų skaičių;

- (3) valstybės narės turėtų kiekvienais metais atnaujinti suderintųjų indeksų subindeksų svorius. Todėl reikia nustatyti svorių rengimo taisyklės;
- (4) kadangi neįmanoma stebėti visų SVKI tiriamosios visumos sandorių, turėtų būti nustatytos imties sudarymo taisyklės;
- (5) SVKI matuojami vartotojų kainų pokyčiai. Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės suderintai taikytų kainos sąvoką, reikia nustatyti kainų traktavimo taisyklės;
- (6) SVKI turėtų būti tik kainų pokyčio matas, kuriam kokybės pasikeitimas neturi poveikio. Todėl reikia nustatyti pakaitinių produktų ir derinimo dėl kokybės taisyklės;
- (7) suderintieji indeksai turėtų būti kasmet grandinininiu metodu susiejami Laspeireso tipo indeksai. Todėl reikia apibrėžti elementariąsias visumas ir nurodyti stebimų kainų derinimo metodus elementariesiems kainų indeksams sudaryti;
- (8) siekiant užtikrinti gerą SVKI išankstinių įverčių kokybę ir sudaryti sąlygas Komisijai (Eurostatui) gauti reikiamus suvestinius rodiklius, valstybės narės, kurių valiuta yra euras, turėtų perduoti išankstinius įverčius, suskirstytus taip pat, kaip ir SVKI;
- (9) jau paskelbti suderintieji indeksai ir jų subindeksai gali būti revizuojami. Todėl reikia nustatyti sąlygas, kuriomis tai turėtų būti atliekama;
- (10) norint gauti patikimus ir palyginamus rezultatus iš visų valstybių narių, reikėtų nustatyti ir taikyti bendrą SVKI pagal PMT sudarymo metodinę sistemą;
- (11) valstybės narės turėtų perduoti SUB kainų indeksą ir BKI, remdamosi nurodytu suskirstymu;
- (12) valstybės narės turėtų perduoti Komisijai (Eurostatui) duomenis ir metaduomenis, remdamosi keitimosi duomenimis ir metaduomenimis standartais;
- (13) Europos statistikos sistemoje turėtų būti parengtos praktinės gairės ir rekomendacijos dėl atitinkamų SVKI matavimo ir sudarymo klausimų, visų pirma susijusių su derinimu dėl kokybės, indeksų sudarymu ir kainų traktavimu;
- (14) reglamentai (EB) Nr. 1749/96, (EB) Nr. 2214/96, (EB) Nr. 1687/98, (EB) Nr. 2646/98, (EB) Nr. 1617/1999, (EB) Nr. 2166/1999, (EB) Nr. 2601/2000, (EB) Nr. 2602/2000, (EB) Nr. 1920/2001, (EB) Nr. 1921/2001, (EB) Nr. 1708/2005, (EB) Nr. 701/2006, (EB) Nr. 330/2009, (ES) Nr. 1114/2010 ir (ES) Nr. 93/2013 turėtų būti panaikinti;
- (15) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Europos statistikos sistemos komiteto nuomonę,

⁽¹³⁾ 2006 m. balandžio 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 701/2006, nustatantis išsamias Reglamento (EB) Nr. 2494/95 įgyvendinimo taisyklės, reglamentuojančias kainų rinkimo laiko aprėptį suderintame vartotojų kainų indekse (OL L 122, 2006 5 9, p. 3).

⁽¹⁴⁾ 2009 m. balandžio 22 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 330/2009, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 įgyvendinimo taisyklės, kuriomis reglamentuojami sezoninių prekių vertinimo, taikant suderintus vartotojų kainų indeksus (SVKI), minimalieji standartai (OL L 103, 2009 4 23, p. 6).

⁽¹⁵⁾ 2010 m. gruodžio 1 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1114/2010, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 nuostatų dėl SVKI svorių kokybei taikomų būtinųjų reikalavimų įgyvendinimo taisyklės ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2454/97 (OL L 316, 2010 12 2, p. 4).

⁽¹⁶⁾ 2013 m. vasario 1 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 93/2013, kuriuo dėl savininkų užimtų būstų kainų indeksų nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų įgyvendinimo taisyklės (OL L 33, 2013 2 2, p. 14).

⁽¹⁷⁾ 1995 m. spalio 23 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2494/95 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų (OL L 257, 1995 10 27, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos vienodos sąlygos rengti:

- a) suderintą vartotojų kainų indeksą (SVKI) ir suderintą vartotojų kainų indeksą pagal pastovius mokesčių tarifus (SVKI pagal PMT), ir
- b) savininkų užimtų būstų (SUB) kainų indeksą ir būsto kainų indeksą (BKI).

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) išlaidų dalis – namų ūkio bendrųjų galutinių piniginių vartojimo išlaidų procentinė dalis, kaip nurodyta priede;
- 2) subindeksų svoris – į SVKI įtrauktas Reglamento (ES) 2016/792 I priede nustatyto Europos individualaus vartojimo išlaidų pagal paskirtį klasifikatoriaus (ECOICOP) kategorijų svoris;
- 3) SVKI tiriamoji visuma – visi sandoriai, įtraukti į namų ūkio galutines pinigines vartojimo išlaidas;
- 4) siūlomas produktas – produktas, apibūdinamas pagal jo savybes, įsigijimo laiką ir vietą bei tiekimo sąlygas, kurio kaina yra stebima;
- 5) vienaarūšis produktas – produktas, priklausantis siūlomų produktų, kurių kokybė iš esmės nesiskiria ir kurių vidutinė kaina yra apskaičiuojama, rinkiniui;
- 6) atskiras produktas – siūlomas produktas arba vienaarūšis produktas;
- 7) tiriamoji imtis – su tiriamosios visumos sandoriais susijęs atskirų produktų, kurių kainų duomenys turi būti naudojami SVKI sudaryti, rinkinys;
- 8) kokybės skirtumas – vartotojui svarbus dviejų atskirų produktų savybių, įsigijimo laiko ar vietos arba tiekimo sąlygų skirtumas;
- 9) pakaitinis produktas – atskiras produktas, kuriuo tiriamojoje imtyje pakeičiamas kitas atskiras produktas;
- 10) derinimas dėl kokybės – pakaitinio produkto arba pakeičiamo produkto stebimos kainos didinimo ar mažinimo pagal jų kokybės skirtumo vertę procedūra;
- 11) stebima kaina – atskiro produkto vartotojų kaina, kurią valstybė narė naudoja SVKI sudaryti;
- 12) įvertinė kaina – tinkama vertinimo procedūra pagrįsta kaina;
- 13) elementarioji visuma – žemiausio agregavimo lygmens visuma, naudojama skaičiuojant Laspeireso tipo indeksą;
- 14) elementarusis kainos indeksas – elementariosios visumos indeksas arba elementariosios visumos segmento indeksas;
- 15) tranzityvumas – savybė, pagal kurią indeksas, kuriuo a ir b laikotarpiai lyginami netiesiogiai per c laikotarpį, yra tapatus indeksui, kuriuo a ir b laikotarpiai lyginami tiesiogiai;
- 16) laiko grįžtamumas – savybė, pagal kurią indeksas, apimantis laikotarpį nuo a iki b, yra lygus to paties indekso, apimančio laikotarpį nuo b iki a, atvirkštiniam dydžiui;

- 17) kompensacija – valdžios sektoriaus ar namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos dalinis arba visiškai namų ūkių atliekamų patvirtintų konkrečių produktų įsigijimų apmokėjimas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 549/2013 ⁽¹⁸⁾ (2010 m. ESS) A priedo 4.108–4.110 punktuose;
- 18) paskata – atskiro produkto savybių pakeitimas (dažnai laikinas) didinant jo kiekį, nemokamai pridėdant kitą atskirą produktą ar siūlant kitokią naudą vartotojui;
- 19) faktinės įmokos – pagal konkretų draudimo liudijimą sumokėtos sumos už nustatyto laikotarpio draudimo apsaugą;
- 20) netiesioginis mokėjimas už paslaugas – 2010 m. ESS A priedo 16.51 punkte apibrėžta draudimo bendrovių produkcija;
- 21) ne gyvybės draudimo išmokos – 2010 m. ESS A priedo 4.114 punkte apibrėžtos išmokos;
- 22) sezoninis produktas – atskiras produktas, kurį galima įsigyti arba kuris įsigyjamas dideliais kiekiais tik tam tikrą metų dalį pasikartojančiais intervalais. Kiekvieną konkretų mėnesį sezoninis produktas yra laikomas to sezono laikotarpio arba ne to sezono laikotarpio. Sezono laikotarpis kiekvienais metais gali skirtis;
- 23) tipinė kaina – įvertinė, bet ne išimtinė, pvz., sezono pabaigos pardavimo kaina, sezoninio produkto kaina;
- 24) sezoninio vertinimo metodas – procedūra, kuria sezoninių produktų kainos ne sezono laikotarpiu įvertinamos taikant nesezoninį vertinimą arba viso sezono vertinimą;
- 25) nesezoninis vertinimas – procedūra sezoninio produkto įvertinei kainai gauti taip, kad:
 - a) pirmą ne sezono laikotarpio mėnesį naudojama praėjusio sezono tipinė kaina;
 - b) kitais ne sezono laikotarpio mėnesiais įvertinė kaina lygi ankstesnio mėnesio kainai, koreguotai atsižvelgiant į visų sezono sezoninių produktų, priklausančių tai pačiai ECOICOP grupei, klasei, poklasiui arba tai pačiai už poklasį žemesnio agregavimo lygmens produktų visumai, stebimų kainų vidutinį pokytį;
- 26) viso sezono vertinimas – procedūra sezoninio produkto įvertinei kainai gauti taip, kad:
 - a) pirmą ne sezono laikotarpio mėnesį naudojama praėjusio sezono tipinė kaina;
 - b) kitais ne sezono laikotarpio mėnesiais įvertinė kaina lygi ankstesnio mėnesio kainai, koreguotai atsižvelgiant į visų sezono atskirų produktų, priklausančių tai pačiai ECOICOP grupei, klasei, poklasiui arba tai pačiai už poklasį žemesnio agregavimo lygmens produktų visumai, stebimų kainų vidutinį pokytį;
- 27) sezoninių svorių metodas – sezoniniams produktams taikoma procedūra, pagal kurią ne sezono laikotarpio sezoninių produktų svoriai yra nulis arba prilyginami nuliui;
- 28) tarifas – diferencijuojant pagal įsigytą kiekį, vartojimo laiką ar pirkėjų charakteristikas nustatyta produkto kainų ir sąlygų sistema;
- 29) revizavimas – Komisijos (Eurostato) paskelbtų indeksų arba ar svorių pakeitimas. Išankstinio įverčio ir to paties ataskaitinio mėnesio SVKI pokytis revizavimu nelaikomas;
- 30) išankstiniai duomenys – indeksai arba svoriai, kurių galutinį variantą valstybė narė turėtų parengti vėlesnį mėnesį;
- 31) valdžios sektorius – centrinė valdžia, krašto (regiono) valdžia, vietos valdžia ir socialinės apsaugos fondai, kaip apibrėžta 2010 m. ESS A priedo 2.113–2.117 punktuose;
- 32) mokesčiai produktams – mokesčiai, mokami už konkrečios pagamintos (sukurtos) ar realizuotos prekės arba paslaugos vienetą, kaip apibrėžta 2010 m. ESS A priedo 4.16–4.20 punktuose;

⁽¹⁸⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL L 174, 2013 6 26, p. 1).

- 33) sudarant SVKI pagal PMT naudojami atskiri mokesčiai – atskiri mokesčiai produktams, susiję su namų ūkių vartojimu ir priskiriami prie 2010 m. ESS B priedo 9 lentelėje (Išsamios mokesčių ir socialinių įmokų įplaukos pagal jų rūšis ir gaunančiuosius subsektorius, įskaitant pagal nacionalinį klasifikatorių parengtą mokesčių ir socialinių įmokų sąrašą) apibrėžtų toliau nurodytų kategorijų:
- a) D.211. Pridėtinės vertės pobūdžio mokesčiai (PVM);
 - b) D.2122e. Specifinių paslaugų mokesčiai;
 - c) D.214a. Akcizai ir vartojimo mokesčiai (išskyrus priskiriamus importo mokesčiams ir muitams);
 - d) D.214 d. Automobilių registracijos mokesčiai;
 - e) D.214e. Pramogų mokesčiai;
 - f) D.214g. Draudimo įmokų mokesčiai;
 - g) D.214h. Kiti specifinių paslaugų mokesčiai;
 - h) D.214l. Kiti mokesčiai produktams (niekur kitur nepriskirti).

2 SKYRIUS

SUDERINTAS VARTOTOJŲ KAINŲ INDEKSAS IR SUDERINTAS VARTOTOJŲ KAINŲ INDEKSAS PAGAL PASTOVIUS MOKESČIŲ TARIFUS

3 straipsnis

Svoriai

1. Valstybės narės apskaičiuoja t metų indeksui taikomus subindeksų ir elementariųjų visumų svorius taip:
 - a) iki 2022 m. gruodžio 31 d. apskaičiuojant poklasio išlaidų dalis ir dalijant jas tarp poklasio elementariųjų visumų naudojami t-2 metų nacionalinių sąskaitų duomenys ir bet kokia turima susijusi namų ūkių biudžeto tyrimų ir kitų duomenų šaltinių informacija; nuo 2023 m. sausio 1 d. apskaičiuojant poklasio išlaidų dalis ir dalijant jas tarp poklasio elementariųjų visumų naudojami t-2 metų nacionalinių sąskaitų duomenys, kurie gali būti papildomi neseniai atlikto namų ūkių biudžeto tyrimo ir kitų šaltinių informacija;
 - b) t-2 metų išlaidų dalys peržiūrimos ir atnaujinamos, kad būtų reprezentatyvios t-1 metams;
 - c) elementariųjų visumų išlaidų dalys koreguojamos atsižvelgiant į tinkamą kainų pokytį tarp t-1 metų ir t-1 metų gruodžio mėn.
2. Subindeksų svoriai turi būti pastovūs visus kalendorinius metus.
3. Elementariosios visumos svoris turi būti pastovus visus kalendorinius metus, nebent tam tikro poklasio elementariųjų visumų sąrašas koreguojamas, siekiant atsižvelgti į reikšmingus pokyčius tiriamojoje visumoje.
4. Bet kurio ECOICOP skyriaus, grupės ar klasės subindekso svoris lygus jį sudarančių kategorijų subindeksų svorių sumai. Visų bet kurio ECOICOP lygmens subindeksų svorių suma lygi 1 000.
5. Bet kurio poklasio subindekso svoris lygus to poklasio elementariųjų visumų svorių sumai.
6. Subindeksų svoriai, susiję su ne gyvybės draudimu, gaunami iš namų ūkių suvestinių išlaidų netiesioginiam mokėjimui už paslaugas.
7. Ne gyvybės draudimo išmokomis finansuojamos vartojimo išlaidos, įskaitant tiesiogiai draudimo bendrovių atliktus mokėjimus, įtraukiamos į atitinkamų ECOICOP kategorijų subindeksų svorius.

*4 straipsnis***Imties sudarymas ir reprezentatyvumas**

1. Valstybės narės sudaro tiriamosios visumos atžvilgiu reprezentatyvią tiriamąją imtį, apibrėždamos elementariąsias visumas ir atrinkdamos šių elementariųjų visumų atskirus produktus.
2. Atskirų produktų ir elementariųjų visumų skaičius priklauso nuo poklasio svorio ir prie jo priskiriamų atskirų produktų kainų pasikeitimų dispersijos.
3. Valstybės narės užtikrina, kad tiriamoji imtis laikui bėgant liktų reprezentatyvi tiriamosios visumos atžvilgiu, bent kartą per metus peržiūrdamos ir atnaujinamos tiriamąją imtį ir atrinkdamos pakaitinius produktus.
4. Į tiriamąją imtį įtraukiami produktai, kuriems tenka bent viena tūkstantoji išlaidų dalis.

*5 straipsnis***Kainų traktavimas**

1. SVKI sudaryti valstybės narės naudoja stebimas kainas. Įvertinės kainos naudojamos tik 9, 11 ir 14 straipsniuose nurodytais tikslais.
2. Sveikatos, švietimo ir socialinės apsaugos produktų stebimos kainos naudojamos neįtraukiant kompensacijų.
3. Stebimų kainų ar tarifo sąlygų pokyčiai SVKI nurodomi kaip kainų pokyčiai.
4. Jei stebimos kainos yra susijusios su indeksu, dėl indekso pasikeitimo atsiradę pokyčiai SVKI nurodomi kaip kainų pokyčiai.
5. Jei namų ūkio pajamos yra kainą lemianti sąlyga, dėl namų ūkio pajamų pasikeitimo atsiradę stebimų kainų pokyčiai SVKI nurodomi kaip kainų pokyčiai.
6. Draudimo stebimomis kainomis laikomos faktinės įmokos.
7. Jei atskiras produktas pateikiamas vartotojams nemokamai, o vėliau nustatoma tam tikra kaina, tai SVKI nurodoma kaip kainos padidėjimas. Atitinkamai, jei atskiras produktas pateikiamas vartotojams už tam tikrą kainą, o vėliau jis teikiamas nemokamai, tai SVKI nurodoma kaip kainos sumažėjimas.

*6 straipsnis***Nuolaidos ir paskatos**

1. Valstybės narės atsižvelgia į nuolaidas:
 - a) kurias galima priskirti atskiram produktui ir
 - b) kuriomis galima naudotis įsigyjant.

Jei įmanoma, atsižvelgiama į nuolaidas, taikomas tik ribotai vartotojų grupei.

2. Paskatos vertinamos pagal 10 ir 11 straipsnius.

*7 straipsnis***Sandorių kainoms proporcingi mokėjimai už paslaugas**

1. Į SVKI įtraukiami mokėjimai, taikomi tiesiogiai vartotojams už suteiktą paslaugą, kuriuos galima išreikšti kaip fiksuotą mokestį ar sandorio kainos dalį. Jei paslaugos kaina nustatoma kaip sandorio kainos dalis, kaip stebima kaina naudojama dalis, padauginta iš reprezentatyvaus sandorio vieneto kainos.

2. Dėl reprezentatyvaus sandorio vieneto kainos pasikeitimų atsiradę mokėjimo už paslaugas pokyčiai SVKI nurodomi kaip kainų pokyčiai.
3. Jei reprezentatyvaus sandorio vieneto kainos pasikeitimo neįmanoma apskaičiuoti, jis įvertinamas taikant tinkamą kainos indeksą.

8 straipsnis

Kainų stebėjimas

1. Prekės stebima kaina įtraukiama į to mėnesio SVKI, kuriuo gali būti vykdomi sandoriai ta kaina.
2. Paslaugos stebima kaina įtraukiama į to mėnesio SVKI, kuriuo gali būti pradėta naudotis ta paslauga.
3. Jei paslaugos kaina priklauso nuo laiko tarp įsigijimo ir naudojimosi ja pradžios, valstybės narės atsižvelgia į kainas, reprezentatyvias paslaugos įsigijimo atžvilgiu.
4. Stebimos kainos siejamos su bent viena darbo savaite tiksliai ar apytiksliai mėnesio viduryje.
5. Jei žinoma, kad atskiro produkto kainos mėnesio eigoje kinta, stebimos kainos siejamos su daugiau nei viena savaite.

9 straipsnis

Kainų vertinimas

1. Jei tiriamosios imties atskiro produkto kainos neįmanoma stebėti, ne ilgiau kaip 2 mėnesius naudojama įvertinė kaina, o po to atrenkamas pakaitinis produktas. Ši dalis netaikoma sezoniniams produktams ar kitiems atskiriems produktams, kurie, kaip manoma, vėl bus prieinami.
2. Anksčiau stebėta kaina nenaudojama kaip įvertinė kaina, nebent ji pagrįstai laikoma tinkamu įverčiu.

10 straipsnis

Pakeitimai

1. Valstybės narės atrenka pakaitinį produktą, panašų į nebe prieinamą produktą, ir užtikrina, kad tiriamoji imtis išliktų reprezentatyvi.
2. Valstybės narės neatrenka pakaitinių produktų, remdamosi panašia kaina.

11 straipsnis

Derinimas dėl kokybės

1. Jei pakeisto produkto ir jį pakeičiančio produkto kokybė nesiskiria, valstybės narės tiesiogiai lygina stebimas kainas. Kitais atvejais valstybės narės atlieka derinimą dėl kokybės.
2. Valstybės narės atlieka derinimą dėl kokybės, lygų pakeisto produkto kainos m-1 mėnesį ir jį pakeičiančio produkto kainos m mėnesį visam skurtumui, tik jei jį galima pagrįstai laikyti tinkamu kokybės skirtumo įverčiu.

*12 straipsnis***Elementarieji kainų indeksai**

1. Atskirų produktų kainos agreguojamos elementariesiems kainų indeksams gauti, naudojant bet kurią iš šių galimybių:
 - a) indekso formulę, kuria užtikrinamas tranzityvumas. Taikant tranzityvias indekso formules ankstesnių laikotarpių kainų indeksai nerevizuojami, arba
 - b) indekso formulę, kuria užtikrinamas laiko grįžtamumas, o einamojo laikotarpio atskirų produktų kainos lyginamos su tų produktų kainomis baziniu laikotarpiu. Bazinis laikotarpis dažnai nekeičiamas, jei jį pakeitus smarkiai pažeidžiamas tranzityvumo principas.
2. Norint gauti elementariąją visumą iš dviejų ar daugiau elementariųjų kainų indeksų taikoma indekso formulė, deranti su 1 dalyje apibūdintomis formulėmis.

*13 straipsnis***Subindeksų įtraukimas po indekso bazinio laikotarpio**

Subindeksai, įtraukiami į SVKI po indekso bazinio laikotarpio, susiejami su konkrečių metų gruodžio mėn. ir naudojami nuo kitų metų sausio mėn.

*14 straipsnis***Sezoniniai produktai**

Jei į elementariąją visumą atrenkami sezoniniai produktai, valstybės narės tos visumos kainų indeksui sudaryti taiko sezoninio vertinimo metodą arba sezoninių svorių metodą.

*15 straipsnis***Išankstinių įverčių suskirstymas**

Valstybės narės, kurių valiuta yra euras, perduoda Komisijai (Eurostatui) visų SVKI subindeksų išankstinius įverčius.

*16 straipsnis***Išankstinių duomenų galutinis patvirtinimas**

Jei valstybė narė perduoda išankstinius subindeksus ar jų svorius, kitą mėnesį perduodama duomenis ji pateikia galutinius duomenis.

*17 straipsnis***Revizavimas dėl klaidų**

1. Valstybės narės be delsimo, jeigu jam nėra pagrindo, ištaiso klaidas ir perduoda revizuotus subindeksus arba subindeksų svorius Komisijai (Eurostatui).
2. Valstybės narės pateikia Komisijai (Eurostatui) informaciją apie klaidos priežastį ne vėliau kaip perduodamos revizuotus duomenis.

*18 straipsnis***Kitas revizavimas**

1. Revizavimo, išskyrus atliekamą pagal 16 ir 17 straipsnius, laikas, trukmė ir įtraukimas į SVKI derinami su Komisija (Eurostatu).
2. Valstybės narės pateikia Komisijai (Eurostatui) revizuotų SVKI subindeksų įverčius ne vėliau kaip likus 3 mėnesiams iki planuojamo siūlomo revizavimo atlikimo.

*19 straipsnis***Revizuotų duomenų skelbimas**

Išskyrus pagal 16 straipsnį atliekamą revizavimą, bet koks visų produktų SVKI revizavimas skelbiamas viešai kartu su paaiškinimu nacionalinės įstaigos, atsakingos už SVKI sudarymą, svetainėje.

*20 straipsnis***Subindeksų svorių revizavimas**

Nedarant poveikio 16 ir 17 straipsniams, subindeksų svoriai nerevizuojami.

*21 straipsnis***Suderintas vartotojų kainų indeksas pagal pastovius mokesčių tarifus**

1. Į atskirą mokesčių, įtrauktiną sudarant SVKI pagal PMT, atsižvelgiama tada, jei jo generuojamos metinės pajamos sudaro ne mažiau kaip 2 % visų įtrauktinų atskirų mokesčių, kuriuos renka valdžios sektorius, sumos.
2. Mokesčių, į kuriuos atsižvelgiama sudarant SVKI pagal PMT, generuojamos metinės pajamos turi apimti bent 90 % visų įtrauktinų atskirų mokesčių, kuriuos renka valdžios sektorius, sumos.
3. SVKI pagal PMT sudaromas taip pat kaip SVKI, išskyrus tai, kad stebimos kainos koreguojamos taip, kad, palyginti su kainų baziniu laikotarpiu, produktų mokesčių tarifai stebėjimo laikotarpiu būtų pastovūs.
4. Į mokesčių tarifų pokyčius SVKI pagal PMT atsižvelgiama:
 - a) tą mėnesį, kuriuo atskiram produktui pradedamas taikyti naujas tarifas ir jis įtraukiamas į stebimą kainą, arba
 - b) pirmą visą mėnesį, kai taikomas naujas tarifas. Į pirmą mėnesio dieną įsigaliojančius tarifo pakeitimus atsižvelgiama to mėnesio SVKI pagal PMT. Į vėliau konkretų mėnesį įsigaliojančius tarifo pakeitimus atsižvelgiama kito mėnesio SVKI pagal PMT.

3 SKYRIUS**SAVININKŲ UŽIMTŲ BŪSTŲ KAINŲ INDEKSAS IR BŪSTO KAINŲ INDEKSAS***22 straipsnis***Savininkų užimtų būstų kainų indekso suskirstymas**

SUB kainų indeksas aprėpia šias išlaidų kategorijas:

- a) O.1. Savininkų užimtų būstų išlaidos;
- b) O.1.1. Būstų įsigijimas;
- c) O.1.1.1. Nauji būstai;
- d) O.1.1.1.1. Naujų būstų įsigijimas;
- e) O.1.1.1.2. Savininko pastatyti būstai ir esminės rekonstrukcijos;
- f) O.1.1.2. Namų ūkių įsigyti esami būstai;
- g) O.1.1.3. Kitos su būstų įsigijimu susijusios paslaugos;
- h) O.1.2. Būstų nuosavybės teisės;
- i) O.1.2.1. Kapitalinis remontas ir priežiūra;
- j) O.1.2.2. Su būstu susijęs draudimas;
- k) O.1.2.3. Kitos su būstų nuosavybės teisėmis susijusios paslaugos.

*23 straipsnis***Būsto kainų indekso suskirstymas**

BKI aprėpia šias išlaidų kategorijas:

- a) H.1. Būstų įsigijimas;
- b) H.1.1. Naujų būstų įsigijimas;
- c) H.1.2. Esamų būstų įsigijimas.

*24 straipsnis***Svoriai**

Valstybės narės kiekvienais metais sudaro ir perduoda Komisijai (Eurostatui) vieną SUB kainų indeksų svorių rinkinį ir vieną BKI svorių rinkinį, suskirstytus pagal 22 ir 23 straipsniuose nurodytas kategorijas.

*25 straipsnis***Savininkų užimtų būstų kainų indekso sudarymas**

SUB kainų indeksas grindžiamas „grynojo įsigijimo“ metodu, pagal kurį vertinami vartotojų už įsigytus namų ūkiams naujus būstus sumokėtų kainų pokyčiai ir kitų su nuosavybės teisėmis ir nuosavybės teisių perdavimu susijusių išlaidų pokyčiai.

4 SKYRIUS**KEITIMOSI DUOMENIMIS IR METADUOMENIMIS STANDARTAI IR TERMINAI***26 straipsnis***Keitimosi duomenimis ir metaduomenimis standartai**

1. Valstybės narės perduoda Komisijai (Eurostatui) duomenis ir metaduomenis elektronine forma per vieną prieigos tašką, remdamosi keitimosi statistiniais duomenimis ir metaduomenimis standartais.
2. Perduodant duomenis Komisijai (Eurostatui) tinkamai pažymimi konfidencialūs duomenys, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 223/2009 ⁽¹⁹⁾.

*27 straipsnis***Keitimosi metaduomenimis terminai**

1. Valstybės narės kasmet peržiūri ir atnaujina savo einamųjų metų SVKI ir SVKI pagal PMT metaduomenis ir perduoda juos Komisijai (Eurostatui) iki kovo 31 d.
2. Valstybės narės kasmet peržiūri ir atnaujina savo einamųjų metų SUB kainų indekso ir BKI metaduomenis ir perduoda juos Komisijai (Eurostatui) iki birželio 30 d.

⁽¹⁹⁾ 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinančias Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

5 SKYRIUS**BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

28 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentai (EB) Nr. 1749/96, (EB) Nr. 2214/96, (EB) Nr. 1687/98, (EB) Nr. 2646/98, (EB) Nr. 1617/1999, (EB) Nr. 2166/1999, (EB) Nr. 2601/2000, (EB) Nr. 2602/2000, (EB) Nr. 1920/2001, (EB) Nr. 1921/2001, (EB) Nr. 1708/2005, (EB) Nr. 701/2006, (EB) Nr. 330/2009, (ES) Nr. 1114/2010 ir (ES) Nr. 93/2013 panaikinami.

29 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2020 m. liepos 31 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Namų ūkių galutinės piniginės vartojimo išlaidos

1. Namų ūkių galutinės piniginės vartojimo išlaidos apibrėžtos Reglamento (ES) 2016/792 2 straipsnio 20 punkte.
2. Plačiau apibūdinant svorių kokybę, į galutinės piniginės vartojimo išlaidas įtraukiami toliau nurodyti namų ūkių galutinio vartojimo išlaidų pavyzdžiai, apibrėžti 2010 m. ESS A priedo 3.95 dalies šiuose punktuose:
 - c, d, h ir i;
 - e punkto dalyje, susijusioje su tiesiogiai apmokamomis finansinėmis paslaugomis, f punkto dalyje, susijusioje su ne gyvybės draudimo paslaugomis pagal netiesioginio mokėjimo už paslaugas dydį.

Į galutinės piniginės vartojimo išlaidas taip pat įtraukiamos būsto pašalpos (dalis D.632), apibrėžtos 2010 m. ESS A priedo 4.109 dalyje.

3. Į galutinės piniginės vartojimo išlaidas neįtraukiami toliau nurodyti namų ūkių galutinio vartojimo išlaidų pavyzdžiai, apibrėžti 2010 m. ESS A priedo 3.95 dalies šiuose punktuose:
 - a, b ir g.

Į galutinės piniginės vartojimo išlaidas taip pat neįtraukiami toliau nurodyti pavyzdžiai, nepriskiriami prie namų ūkių galutinio vartojimo išlaidų:

- 2010 m. ESS A priedo 3.96 dalies a–f punktai, išskyrus būsto pašalpas (dalis D.632), apibrėžtas 2010 m. ESS A priedo 4.109 dalyje;
- pajamų mokesčiai, apibrėžti 2010 m. ESS A priedo 4.78 dalyje;
- nuosavybės pajamos, apibrėžtos 2010 m. ESS A priedo 4.41 dalyje;
- faktinės darbdavių socialinės įmokos, apibrėžtos 2010 m. ESS A priedo 4.92 dalyje;
- grynosios ne gyvybės draudimo įmokos, apibrėžtos 2010 m. ESS A priedo 4.112 dalyje;
- einamieji pervedimai tarp namų ūkių, apibrėžti 2010 m. ESS A priedo 4.129 dalyje;
- instituciniams vienetams teismų ar kvaziteisminių institucijų skiriamos baudos ir delspinigiai (sankcijos), apibrėžti 2010 m. ESS A priedo 4.132 dalyje.

4. Piniginiai sandoriai yra sandoriai, kai susiję vienetai vykdo ar gauna mokėjimus, prisiima įsipareigojimus arba gauna turtą, išreikštus tam tikrais piniginiiais vienetais. Sandoriai, kurių metu nesikeičiama pinigais, turtu ar įsipareigojimais, išreikštais tam tikrais piniginiiais vienetais, vadinami nepiniginiais sandoriais.